

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

РЕШЕНИЕ № 24

София, 25 септември 1998 г.

Конституционният съд в състав:

Председател: Живко Сталев

Членове: Асен Манов	Иван Григоров
Цанко Хаджистойчев	Тодор Тодоров
Станислав Димитров	Александър Арабаджиев
Неделчо Беронов	Георги Марков
Стефанка Стоянова	Маргарита Златарева

при участието на секретар-протоколита Силвия Василева разгледа в закрито заседание на 25 септември 1998 г. конституционно дело № 21/1998 г., докладвано от съдията Тодор Тодоров.

Делото е образувано по искане на 48 народни представители от XXXVIII Народно събрание за установяване на противоконституционност на т. 54 и 55 от Концепцията за национална сигурност, приета с решение на Народното събрание на 16 април 1998 г. /ДВ, бр. 46 от 1998 г./.

С оспорените разпоредби на решението се създава Съвет по сигурността като помощен орган към Министерския съвет и се определят неговите функции.

В искането се поддържа, че в Конституцията “не е предвидена възможност за съществуването” на такъв орган и той “не може да бъде създаден от Народното събрание”. Основното оплакване е за липса на компетентност на Народното събрание. Допълнително се сочи, че функциите на Съвета по сигурността “са аналогични на тези

на министерствата”, а също и че “Още по-малко е допустима координация на определени дейности на специалните служби, осъществявана от Съвета”.

С определение от 23 юни 1998 г. Конституционният съд е допуснал за разглеждане по същество искането и е конституирал като заинтересувани страни по делото Народното събрание, президента, Министерския съвет, Консултативния съвет за национална сигурност и Съвета по сигурността към Министерския съвет.

В предоставения на страните тридесетдневен срок становище по делото е представил единствено Министерският съвет. В становището се поддържа, че “Конституцията допуска създаването на различни административни органи..., тя допуска на тези органи да бъдат възложени и съответни функции в областта на държавното управление, доколкото, разбира се, не става дума за конституционно закрепени правомощия на други държавни органи”. Според становището на Министерския съвет искането е неоснователно и следва да бъде отхвърлено.

Конституционният съд не споделя изразеното в искането разбиране за противоконституционност на оспорените точки от решението на Народното събрание.

Според чл. 105, ал. 2 от Конституцията на Република България, “Министерският съвет осигурява обществения ред и националната сигурност и осъществява общото ръководство на държавната администрация и на въоръжените сили”. Безспорно, за изпълнението на това конституционно задължение може да бъде необходимо и е допустимо създаването, съответно преобразуването и закриването на спомагателни органи. Поначало това правомощие принадлежи на Министерския съвет – изрично потвърдено в

решение №16 от 26 октомври 1993 г. по к.д. № 18/93 г. /ДВ, бр. 97 от 1993 г./ . Конституцията не изключва обаче възможността в отделни, особено важни за държавното управление области, Народното събрание да създава със свой акт помощни органи към Министерския съвет. Съдът вече е имал възможност в тълкувателно решение /решение № 5 от 7 юли 1994 г. по к.д. 3/94 г. – ДВ, бр. 58 от 19 юли 1994 г./ да посочи, че “Народното събрание също може да създава административни органи...”. В същото решение изрично се постановява, че важността на административната дейност в областта на националната сигурност “налага тя да се извършва изцяло в рамките на органи, предвидени от Конституцията или създадени от Народното събрание”.

Конституционният съд не намира основание да се отклони от това свое разбиране. Както по своя състав, така и с оглед на възложените му с решението на Народното събрание функции, Съветът по сигурността е спомагателен орган към Министерския съвет в особено важна сфера на държавното управление, каквато е националната сигурност. Съдът счита за необходимо да подчертае, че изрично посочените в т. 55 от решението на Народното събрание функции на Съвета по сигурността се свеждат изключително до анализ, планиране и координиране. Управленските решения и отговорността за тях остава изцяло върху конституционно установения орган за общо ръководство на държавната администрация, а именно – Министерския съвет. В този случай е важно да се отбележи и обстоятелството, че вносител на проекта за решение е Министерският съвет /решение № 145 от 7 април 1998 г./, което сочи на координиране на волята на върховния колективен орган на изпълнителната власт с волята на Народното събрание. Поради изложените съображения Конституционният съд приема, че

създаването на Съвета по сигурността с акт на Народното събрание не противоречи на Конституцията на Република България.

Конституционният съд на Република България на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията

Р Е Ш И:

Отхвърля искането на 48 народни представители от XXXVIII Народно събрание за установяване на противоконституционност на т. 54 и 55 от Концепцията за национална сигурност, приета с решение на Народното събрание на 16 април 1998 г. /ДВ, бр. 46 от 1998 г./.

Председател:

Живко Сталев

Членове:

Асен Манов

Иван Григоров

Цанко Хаджистойчев

Тодор Годоров

Станислав Димитров

Александър Арабаджиев

Неделчо Беронов

Георги Марков

Стефанка Стоянова

Маргарита Златарева